

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 7ης Ιουνίου 1990

σχετικά με την ελεύθερη πληροφόρηση για θέματα περιβάλλοντος

(90/313/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 130Ρ,

την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁽²⁾,τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽³⁾,

Εκτιμώντας:

τις αρχές και τους στόχους που ορίζονται από τα προγράμματα δράσης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τα θέματα του περιβάλλοντος το 1973⁽⁴⁾, 1977⁽⁵⁾ και 1983⁽⁶⁾, και ειδικότερα από το πρόγραμμα δράσης του 1987⁽⁷⁾, που ζητεί να «θεσπιστούν διαδικασίες που να επιτρέπουν να βελτιωθεί η πρόσβαση του κοινού στα στοιχεία που διαθέτουν οι αρχές που είναι υπεύθυνες για το περιβάλλον»·

ότι το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και οι αντιπρόσωποι των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντες στα πλαίσια του Συμβουλίου, δήλωσαν στο ψήφισμά τους της 19ης Οκτωβρίου 1987 σχετικά με την επιδίωξη και πραγματοποίηση μιας πολιτικής και ενός προγράμματος δράσης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τα θέματα του περιβάλλοντος (1987 — 1992)⁽⁸⁾· ότι είχε σημασία, στα πλαίσια των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων της Κοινότητας και των κρατών μελών, να συγκεντρωθεί η κοινοτική δράση σε ορισμένους τομείς με προτεραιότητα, ανάμεσα στους οποί-

ους συγκαταλέγεται η βελτίωση της πρόσβασης στις πληροφορίες για θέματα περιβάλλοντος·

ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπογράμμισε, στη γνώμη που διατύπωσε για το τέταρτο πρόγραμμα δράσης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας για τα θέματα του περιβάλλοντος⁽⁹⁾· ότι «η πρόσβαση στην πληροφόρηση για όλους πρέπει να καταστεί δυνατή με ειδικό πρόγραμμα των Κοινοτήτων»·

ότι η πρόσβαση στις πληροφορίες για το περιβάλλον τις οποίες διαθέτουν οι δημόσιες αρχές, θα βελτιώσει την προστασία του περιβάλλοντος·

ότι η ύπαρξη διαφορών στις ισχύουσες νομοθεσίες των κρατών μελών, όσον αφορά την πρόσβαση στα στοιχεία που σχετίζονται με το περιβάλλον τα οποία διαθέτουν οι δημόσιες αρχές, μπορεί να δημιουργήσει, εντός της Κοινότητας, ανισότητα όσον αφορά την πρόσβαση στις πληροφορίες ή/και τις συνθήκες ανταγωνισμού·

ότι είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί, για κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ανά την Κοινότητα, ελεύθερη πρόσβαση στις πληροφορίες για το περιβάλλον τις οποίες διαθέτουν οι δημόσιες αρχές με γραπτή, οπτική, ακουστική ή μηχανογραφική μορφή σχετικά με την κατάσταση του περιβάλλοντος, τις δραστηριότητες ή τα μέτρα που έχουν ή ενδέχεται να έχουν δυσμενή επίδραση στο περιβάλλον και τα μέτρα που έχουν σχεδιαστεί για να το προστατεύσουν·

ότι σε ορισμένες συγκεκριμένες και σαφώς καθορισμένες περιπτώσεις μπορεί να δικαιολογείται η απόρριψη αίτησης πληροφοριών σχετικά με το περιβάλλον·

ότι η άρνηση της δημόσιας αρχής να κοινοποιήσει τις ζητούμενες πληροφορίες πρέπει να αιτιολογείται·

ότι ο αιτών πρέπει να έχει τη δυνατότητα προσφυγής κατά της απόφασης της δημόσιας αρχής·

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 335 της 30. 12. 1988, σ. 5.⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 120 της 16. 5. 1989, σ. 231.⁽³⁾ ΕΕ αριθ. C 139 της 5. 6. 1989, σ. 47.⁽⁴⁾ ΕΕ αριθ. C 112 της 20. 12. 1973, σ. 1.⁽⁵⁾ ΕΕ αριθ. C 139 της 13. 6. 1977, σ. 1.⁽⁶⁾ ΕΕ αριθ. C 46 της 17. 2. 1983, σ. 1.⁽⁷⁾ ΕΕ αριθ. C 70 της 18. 3. 1987, σ. 3.⁽⁸⁾ ΕΕ αριθ. C 289 της 29. 10. 1987, σ. 3.⁽⁹⁾ ΕΕ αριθ. C 156 της 15. 6. 1987, σ. 138.

ότι θα πρέπει επίσης να εξασφαλίζεται η πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με το περιβάλλον που διαθέτουν οι οργανισμοί με αρμοδιότητες του δημόσιου τομέα σε θέματα περιβάλλοντος οι οποίοι ελέγχονται από δημόσιες αρχές· ότι, στα πλαίσια συνολικής στρατηγικής διάδοσης των πληροφοριών σχετικά με το περιβάλλον, θα πρέπει να γνωστοποιούνται με ενεργό τρόπο στο κοινό οι πληροφορίες για την κατάσταση του περιβάλλοντος·

ότι η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να αναθεωρηθεί υπό το φως της κεκτημένης εμπειρίας.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι, αφενός, να εξασφαλισθεί η ελεύθερη πρόσβαση σε πληροφορίες για το περιβάλλον τις οποίες διαθέτουν οι δημόσιες αρχές, καθώς και η ελεύθερη διάδοση των πληροφοριών αυτών και, αφετέρου, να οριστούν οι βασικοί όροι και προϋποθέσεις παροχής των πληροφοριών αυτών.

Άρθρο 2

Για του σκοπούς της παρούσας οδηγίας:

α) «πληροφορία σχετική με το περιβάλλον» είναι κάθε διαθέσιμο στοιχείο, υπό γραπτή, οπτική, ακουστική ή μηχανογραφική μορφή, για την κατάσταση των υδάτων, του αέρος, του εδάφους, της πανίδας, της χλωρίδας και των φυσικών χώρων, καθώς και για δραστηριότητες (συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων που προκαλούν ενόχληση, όπως ο θόρυβος) ή μέτρα που επηρεάζουν ή δύναται να επηρεάσουν δυσμενώς τα ανωτέρω και για δραστηριότητες ή μέτρα που αποσκοπούν στην προστασία των ανωτέρω, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών μέτρων και των προγραμμάτων προστασίας του περιβάλλοντος·

β) «δημόσιες αρχές» είναι κάθε δημόσια διοικητική υπηρεσία σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο που έχει αρμοδιότητες και κατέχει πληροφορίες σχετικά με το περιβάλλον, εξαιρουμένων των φορέων που ασκούν δικαστική ή νομοθετική εξουσία.

Άρθρο 3

1. Με την επιφύλαξη του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη υποχρεώνουν τις δημόσιες αρχές να χορηγούν πληροφορίες για το περιβάλλον σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το ζητά, χωρίς το πρόσωπο αυτό να πρέπει να αποδεικνύει συμφέρον.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τις λεπτομέρειες σύμφωνα με τις οποίες οι πληροφορίες καθίστανται πράγματι διαθέσιμες.

2. Τα κράτη μέλη δύναται να προβλέπουν ότι επιτρέπεται η άρνηση χορήγησης των πληροφοριών αυτών όταν οι πληροφορίες έχουν σχέση με:

- τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εργασιών των δημοσίων αρχών, των διεθνών σχέσεων και της εθνικής άμυνας,
- τη δημόσια ασφάλεια,
- υποθέσεις που εκκρεμούν ή εκκρεμούσαν ενώπιον δικαστηρίων ή υποθέσεις για τις οποίες διενεργείται είτε ανάκριση (συμπεριλαμβανομένου και του πειθαρχικού ελέγχου) είτε προανάκριση,

- εμπορικά και βιομηχανικά μυστικά, συμπεριλαμβανομένης της πνευματικής ιδιοκτησίας,
- εμπιστευτικά προσωπικά στοιχεία ή/και φακέλους,
- στοιχεία που χορηγήθηκαν από τρίτο που δεν υπείχε νομική υποχρέωση να τα χορηγήσει,
- στοιχεία, η αποκάλυψη των οποίων θα είχε σαν αποτέλεσμα μάλλον να επηρεάσει δυσμενώς το περιβάλλον το οποίο αφορούν.

Οι πληροφορίες τις οποίες κατέχουν οι δημόσιες αρχές χορηγούνται εν μέρει όταν είναι δυνατό να διαχωριστούν οι πληροφορίες που αφορούν τα προαναφερόμενα θέματα.

3. Μια αιτηθείσα πληροφορία δύναται να μη χορηγείται όταν συνεπάγεται την παράδοση ημιτελών εγγράφων ή στοιχείων ή εσωτερικών ανακοινώσεων, ή όταν η αίτηση είναι προδήλως αβάσιμος ή διατυπωμένη πολύ γενικά.

4. Η δημόσια αρχή ενημερώνει τον αιτούντα για την τύχη της αίτησής του το συντομότερο δυνατό και το αργότερο εντός διμήνου. Οι λόγοι ενδεχόμενης άρνησης παροχής των απαιτούμενων πληροφοριών πρέπει να αναφέρονται.

Άρθρο 4

Οποιοσδήποτε θεωρεί ότι το αίτημά του για χορήγηση πληροφοριών απορρίφθηκε ή αγνοήθηκε αδικαιολόγητα ή ότι έλαβε ανεπαρκή απάντηση από μια δημόσια αρχή, δύναται να ζητά διοικητική ή δικαστική αναθεώρηση της απόφασης σύμφωνα με τη σχετική εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 5

Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν την καταβολή τέλους για τη χορήγηση πληροφοριών, το οποίο όμως δεν πρέπει να υπερβαίνει ένα λογικό ποσό.

Άρθρο 6

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι οι πληροφορίες που έχουν σχέση με το περιβάλλον και τις οποίες διαθέτουν φορείς με αρμοδιότητες του δημόσιου τομέα για το περιβάλλον που ελέγχονται από δημόσιες αρχές, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο β), διατίθενται με τις ίδιες προϋποθέσεις με εκείνες των άρθρων 3, 4 και 5, είτε μέσω της αρμόδιας δημόσιας αρχής είτε απευθείας από τον ίδιο φορέα.

Άρθρο 7

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να παράσχουν γενική πληροφόρηση στο κοινό για την κατάσταση του περιβάλλοντος μέσω π.χ. περιοδικής δημοσίευσης πληροφοριακών εκθέσεων.

Άρθρο 8

Τέσσερα έτη μετά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη υποβάλλουν έκθεση στην Επιτροπή για την κτηθείσα πείρα. Βάσει της έκθεσης αυτής, η Επιτροπή υποβάλλει, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, έκθεση συνοδευόμενη από τις τυχόν προτάσεις αναθεώρησης τις οποίες κρίνει σκόπιμες.

Άρθρο 9

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις απαραίτητες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις κυριότερες διατάξεις εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 10

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 7 Ιουνίου 1990.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

P. FLYNN